

ВИЗИЯ 2013

Експортна политика на България за периода 2008-2013

Министерство на икономиката и енергетиката

Явор Куюмджиев

Заместник-министър

Представяме ВИЗИЯ 2013 – политика за предприемане на промени в тенденциите по търговския баланс на България, начало на период на значим ръст на износа

Резюме

- Продължаващият търговски дефицит е в тежест на българската икономика и намалява потенциала за ръст на БВП
- За преодоляване на тази ситуация, е разработена ВИЗИЯ 2013 като пакет от мерки насочени към подобряване на всички дейности, които въздействат върху търговския баланс на България

Прилагането на ВИЗИЯ 2013 ще подобри състоянието на търговския баланс и ще отвори пътя за реализация на български стоки и услуги

Основна роля в прилагането на политиката ще има Министерството на икономиката и енергетиката

Най-голям ефект ще бъде постигнат само, ако бъдат привлечени и активно участват и други публични институции

ВИЗИЯ 2013 предвижда подкрепа на всички елементи на експортната верига

Мерки за подкрепа по елементи от експортната верига

Подкрепа за инвестиции с добавена стойност	Развитие на бизнес средата	Подкрепа за износ с добавена стойност
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Индустриални зони<ul style="list-style-type: none"> ▪ Регламентиране и стимулиране ▪ Финансово осигуряване на стимулите ▪ Инвестиционен маркетинг<ul style="list-style-type: none"> ▪ Маркетингова програма ▪ Задгранични представителства ▪ Рedefиниране на Българската агенция за инвестиции (БАИ)<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разширяване на услугите ▪ Стандартизиране, автоматизиране и подобряване на обслужването	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Секторни приоритети ▪ Развитие на човешкия капитал ▪ Научна и развойна дейност ▪ Инфраструктура и ресурси ▪ Правна сигурност ▪ Борба с корупцията <p style="text-align: center;">ПРЕДМЕТ НА ДЪРЖАВНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Приоритизация на пазарите<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сектори с висока доб. стойност ▪ Държави с конкурентно позиц. на български стоки и услуги ▪ Експортен съвет към МИЕ<ul style="list-style-type: none"> ▪ Провеждане на ВИЗИЯ 2013 ▪ Връзка с бизнеса ▪ Създаване на БУЛТрейд<ul style="list-style-type: none"> ▪ Информация за чужди пазари ▪ Маркетингова програма ▪ Задгранични представителства ▪ Рedefиниране на СТИВ<ul style="list-style-type: none"> ▪ Географско репозициониране ▪ Подбор, обучение, оценка ▪ Икономизация на външната политика<ul style="list-style-type: none"> ▪ Консултативен съвет към МС ▪ Програма за полит. посещения обвързана с търг. приоритети

Съдържание

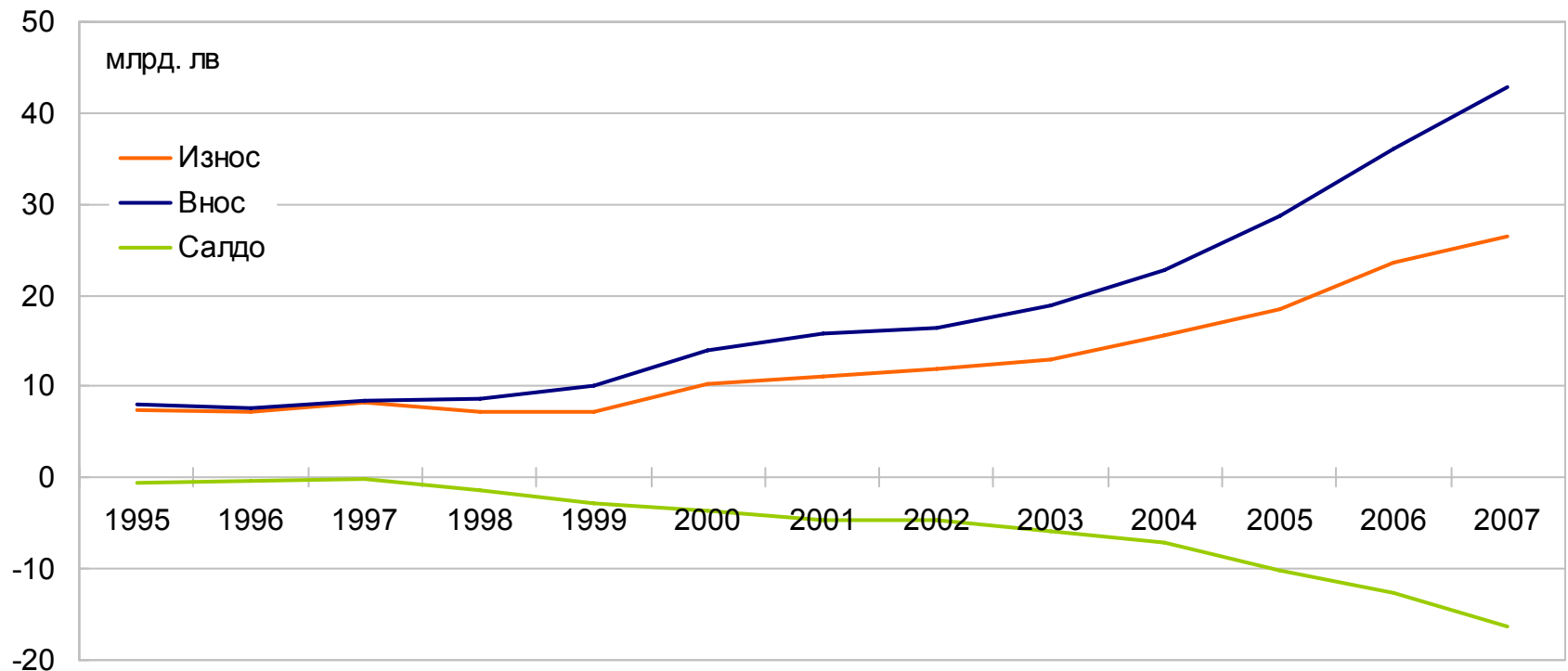
- 1. Състояние на българската външна търговия**
2. ВИЗИЯ 2013: Три стълба на нова экспортна политика
3. Политика за насърчаване на инвестициите
4. Политика за развитие на бизнес средата
5. Политика за насърчаване на външната търговия
6. Заключение и следващи стъпки

Повече от десетилетие е налице дефицит по търговския баланс на България

Развитие на търговския баланс на България

Източник: БНБ

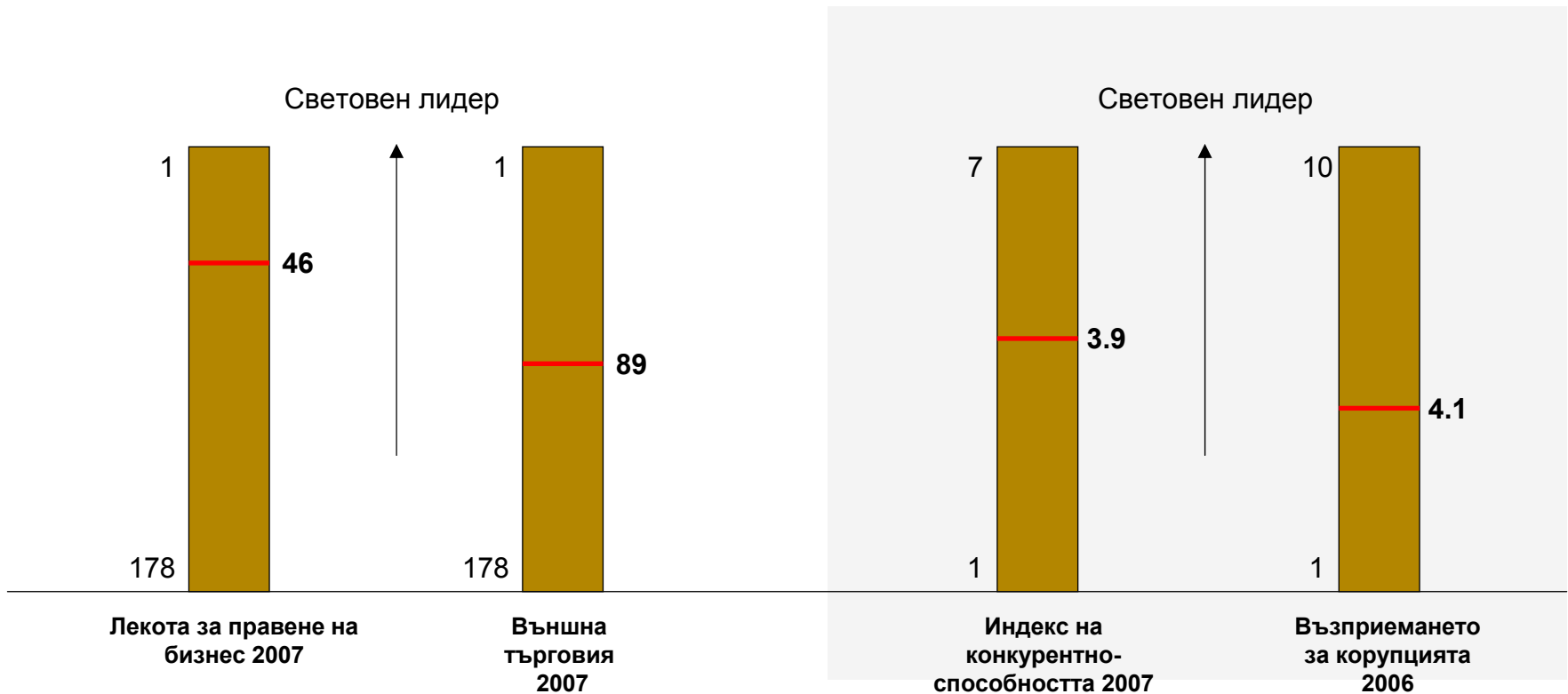
**ВНОСЪТ НАДВИШАВА ИЗНОСА, КАТО РАЗМЕРЪТ НА ТЪРГОВСКИЯ ДЕФИЦИТ
СЕ УВЕЛИЧАВА**

За да бъдат привлечени повече инвестиции, следва да бъде подобрена бизнес средата

Позициониране на България на световния пазар

Източник: WB Group – Doing Business 2008; University of Passau 2006; World Economic Forum 2007 – Global Competitiveness Report 2007-2008

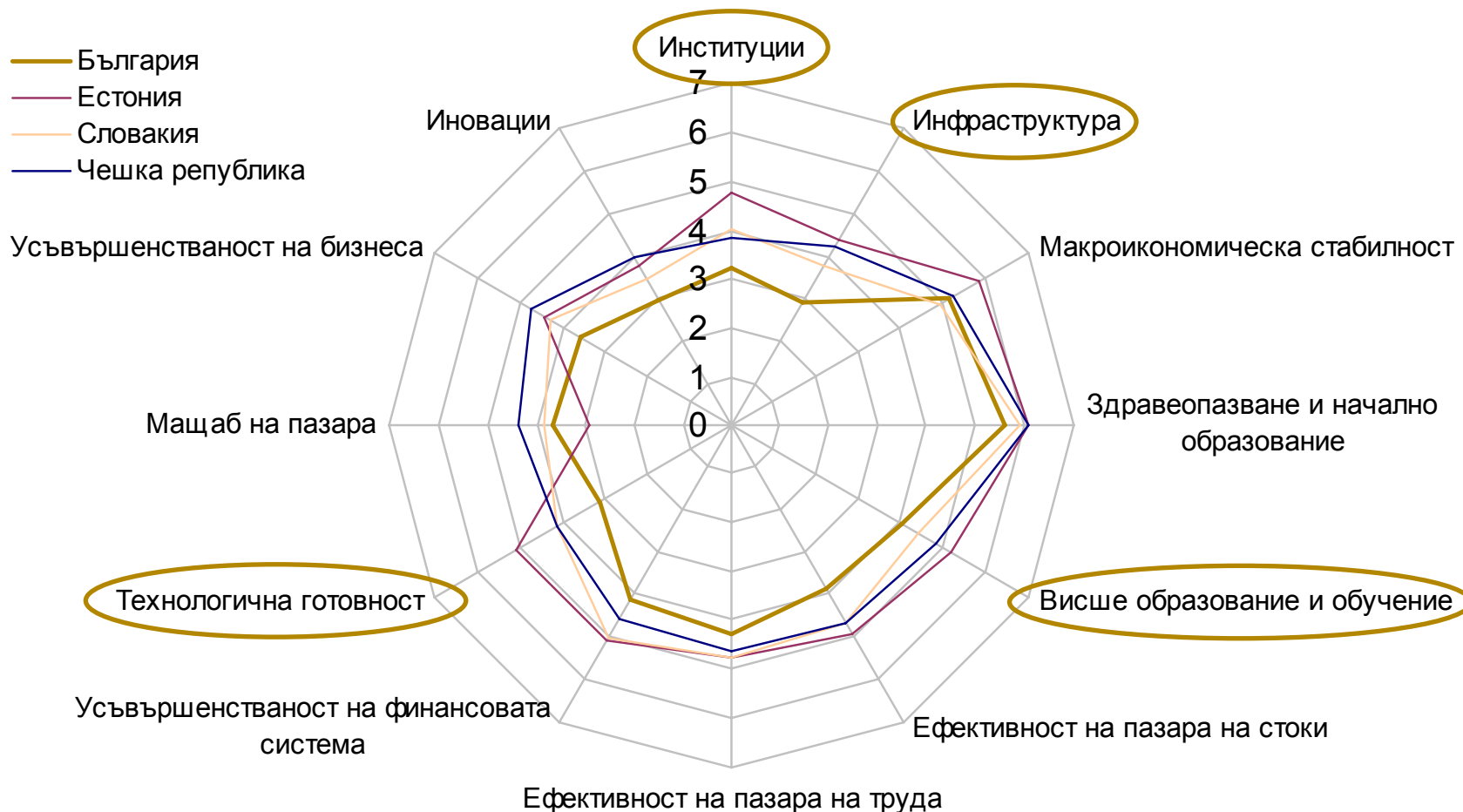
НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПОДОБРЯВАНЕ НА БИЗНЕС СРЕДАТА В БЪЛГАРИЯ

Основните проблеми на бизнес средата са институциите, инфраструктура, технологичната готовност и висшето образование

България спрямо сравними страни според ГИК

Източник: Световен икономически форум – Глобален индекс за конкурентноспособност 2007-2008

Продължаващото разбиране на чуждестранните мениджъри на водещи компании за България е, че тя е място за евтино производство

Оценка на готовността за инвестиране

	Хърватска	България	Румъния	Русия	Словакия	Полша	Чешка реп.	Словения	Унгария
Ръст на пазара				+	+	+	+	+	
Обем на пазара				+	+		+	+	+
Правна сигурност				+	+	+	+	+	+
Инфраструктура	+								
Квалифицирана ръботна ръка									
Борба с корупцията									
Инвестиционни стимули на ЕС									
Фискална рамка									
Ниска цена на труда		+	+	+	+	+			
Ниски производствени разходи		+	+	+	+				

Пазари с ръст (includes: Ръст на пазара, Обем на пазара, Правна сигурност, Инфраструктура, Квалифицирана ръботна ръка, Борба с корупцията, Инвестиционни стимули на ЕС, Фискална рамка)

Сигурни икономики (includes: Ниска цена на труда, Ниски производствени разходи)

Ниски производствени разходи (includes: Ниска цена на труда, Ниски производствени разходи)

Източник: TMI 3, A.T. Kearney (ноември 2004)

ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА РАЗВИТИЕ

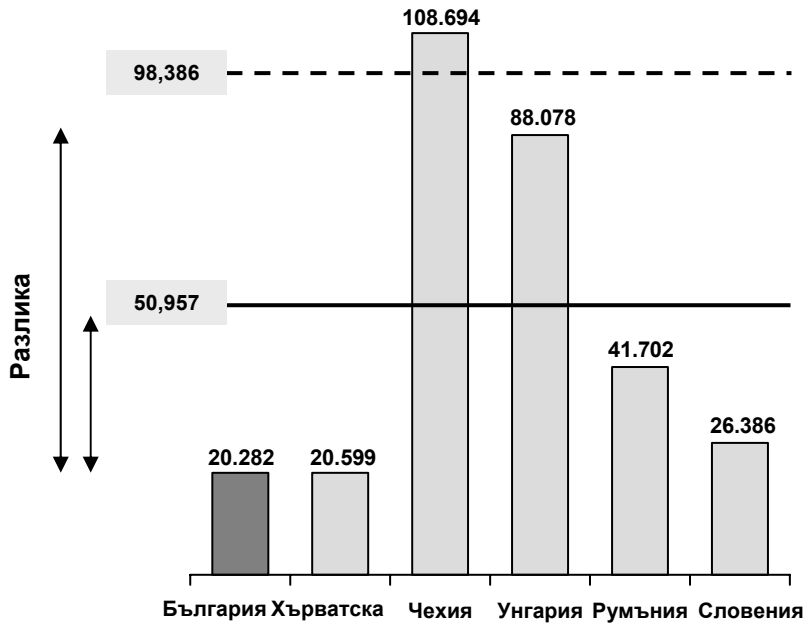

- Бе определена група за сравнение, която обхваща страни със сходни размери и степен на развитие:
  - Хърватска
  - Република Чехия
  - Унгария
  - Румъния
  - Словения
- Критериите бяха определени с цел отчитането на основните финансови обвързаности с отражение върху постигането на показателите в групата на държавите за сравнение:
  - Конкурентноспособност на местните стоки и услуги: *Износ*
  - Привлекателност за инвестиции: *ПЧИ*

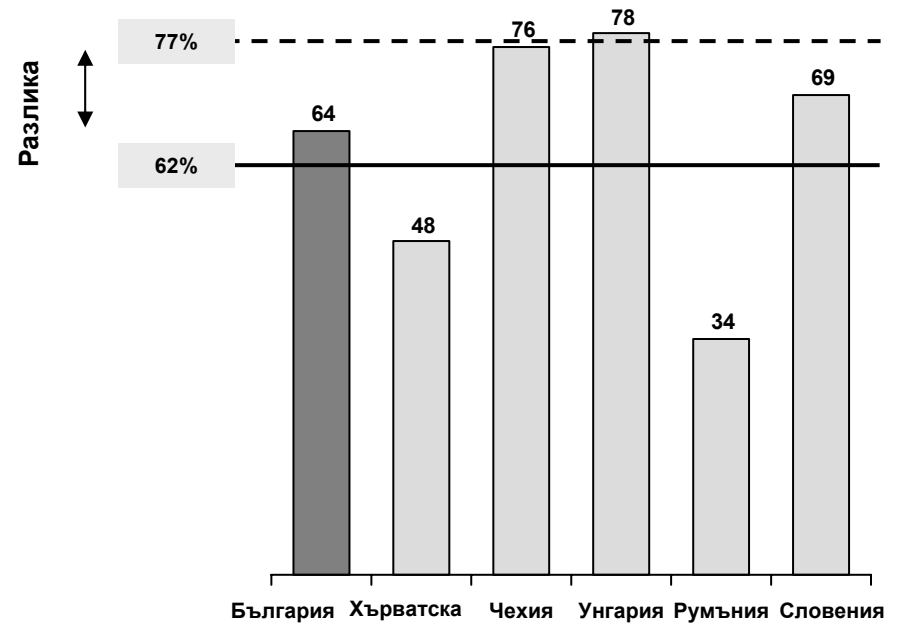

Анализ на разликата между Износ/БВП сочи, че нивата на износа могат да бъдат повишени с от 5.2 до 9.7 млрд. щ.д.¹⁾

2006, Износ (млн. щ.д.)

2006, Износ/БВП (%)

— Показатели за групата

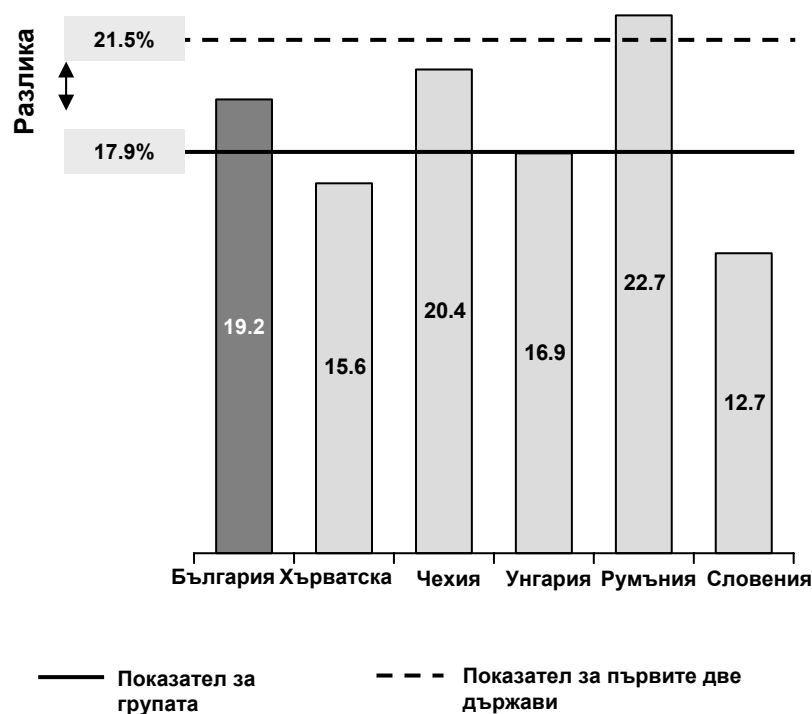
- - - Показатели за първите две

Анализ на разликата между Износ/БВП съпоставена с показателите за първите две страни (Чехия и Унгария)

Сравнителният анализ на развитието на износа сочи възможност за устойчив ръст

2000-2006, Износ (%)

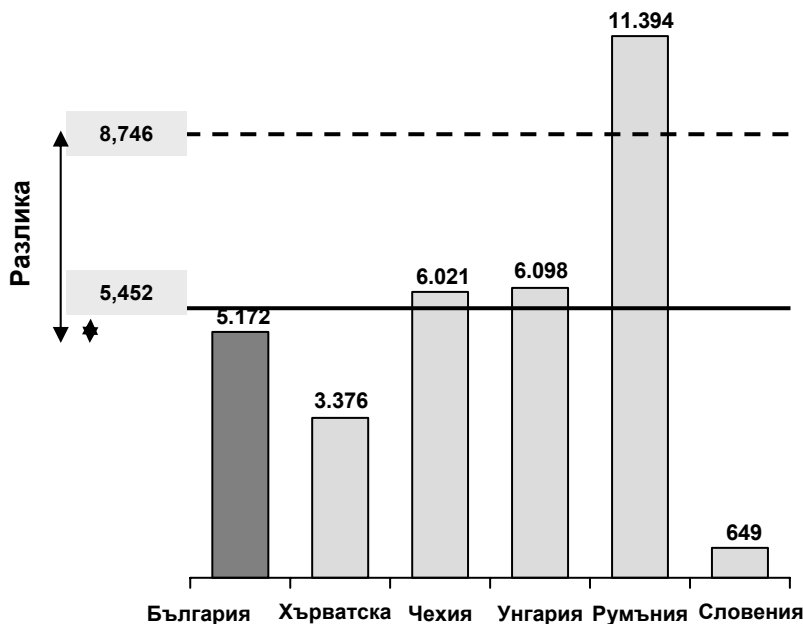

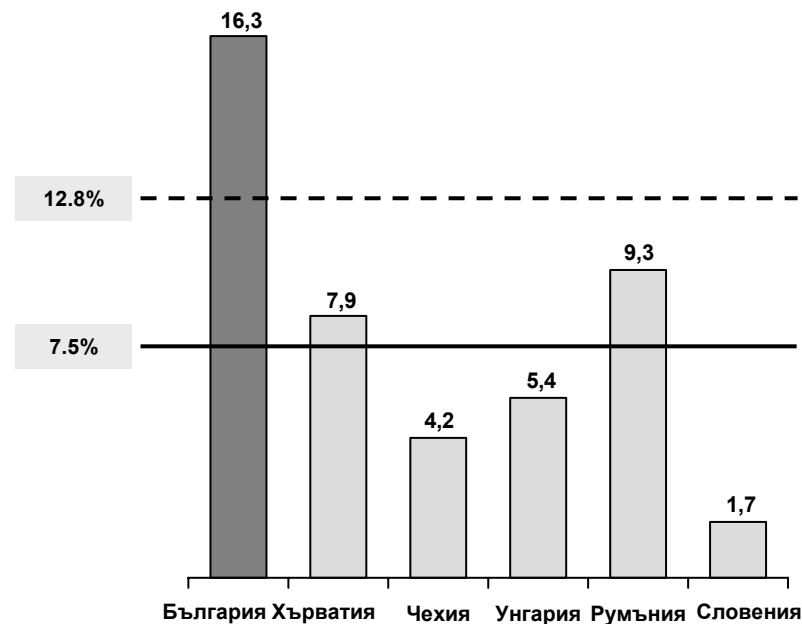
Анализът на различията на преките чуждестранни инвестиции сочи, че размера на инвестициите може да се увеличи от 0.3 до 3.6 млрд. USD¹⁾

2006, ПЧИ (мил. USD)

2006, ПЧИ/БВП (%)

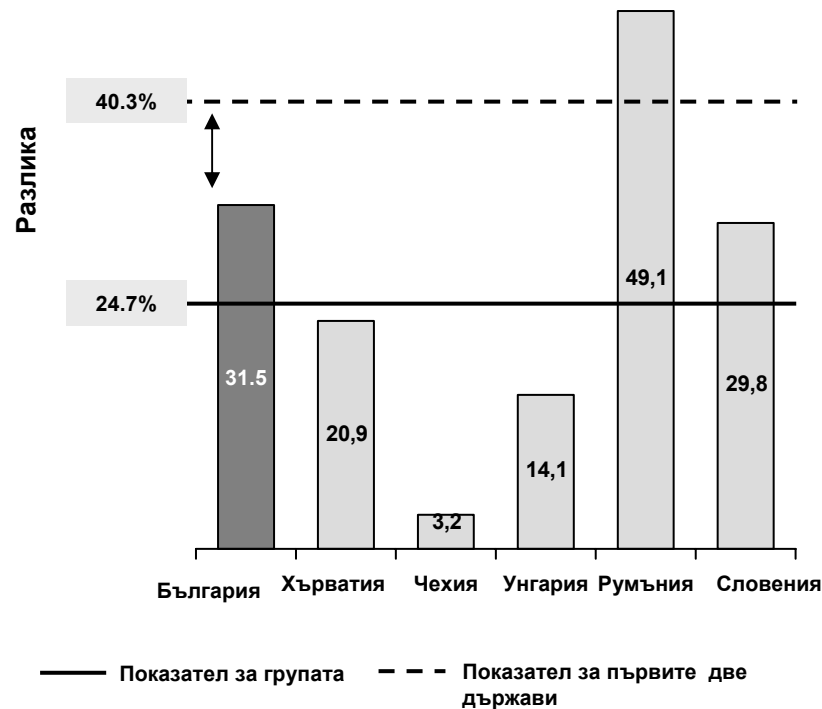
— Показател за групата   - - - Показател за първите две държави

Анализ на различията на преките чуждестранни инвестиции между най-добрите две държави и групата.

Сравнена с Румъния, България следва да увеличи нивото на ПЧИ.

2000-2006, ПЧИ (%)

Съдържание

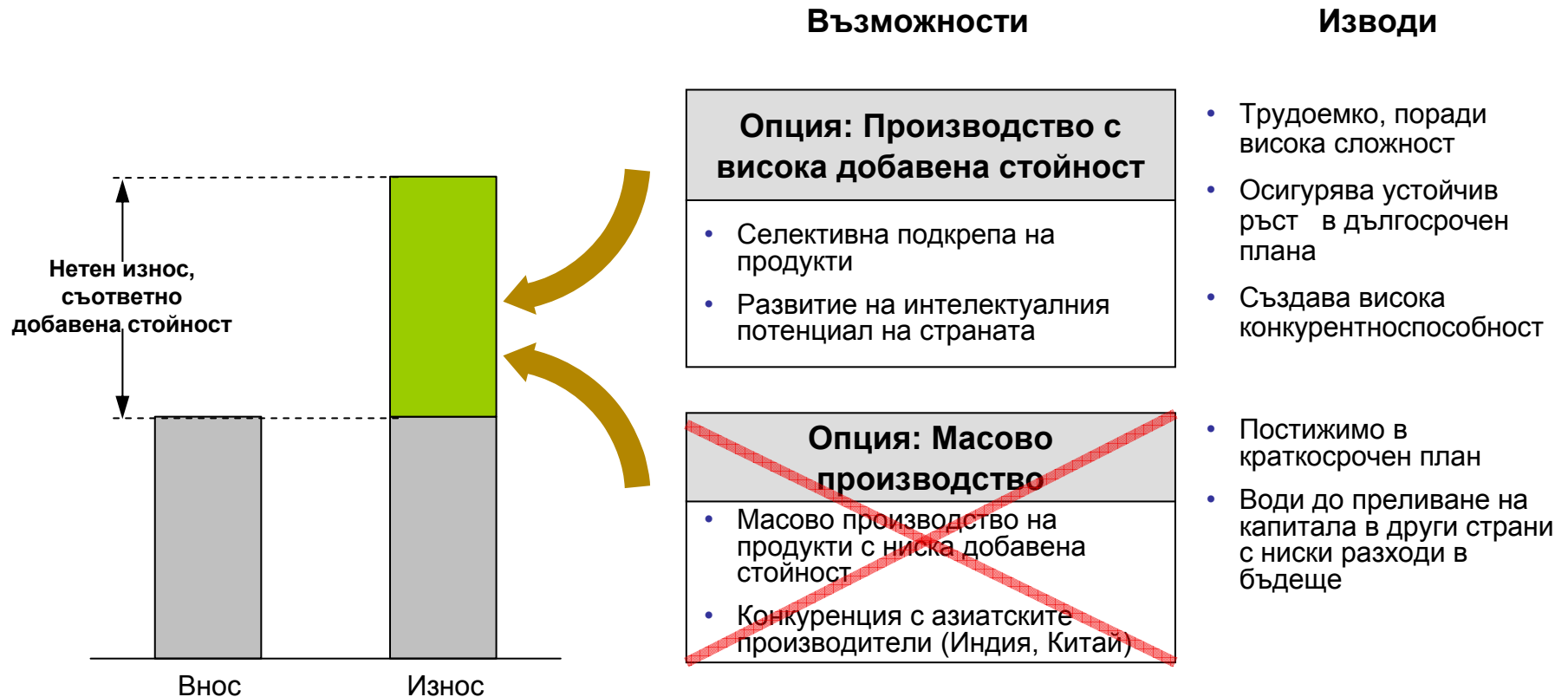
1. Състояние на българската външна търговия
- 2. ВИЗИЯ 2013: Три стълба на нова экспортна политика**
3. Политика за насърчаване на инвестициите
4. Политика за развитие на бизнес средата
5. Политика за насърчаване на външната търговия
6. Заключение и следващи стъпки

Българската експортна политика трябва да се фокусира върху увеличаване на добавената стойност

Определяне насоката на българската експортна политика

ФОКУСИРАНЕТО ВЪРХУ УВЕЛИЧАВАНЕТО НА ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ ЩЕ ПОЗВОЛИ УСТОЙЧИВ РЪСТ И КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТ НА СТРАНАТА

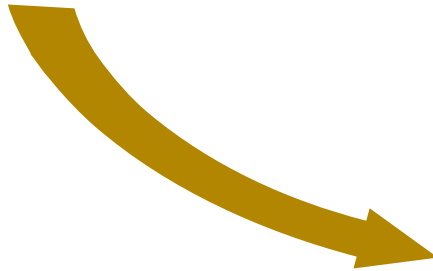

За устойчив ръст на добавената стойност е необходима подкрепа на всички елементи от експортната верига

Елементи на експортната верига

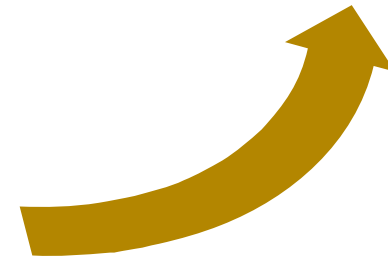
Привличане на инвеститори с висока добавена стойност

Развитие на бизнес средата

Подкрепа на износа

- Координация от Министерството на икономиката и енергетиката
- Фокус върху привличането на инвеститори (създаване на преференциални условия)

- Координация предимно от други институции
- Създаване на постоянни дългосрочни програми за увеличаване привлекателността на средата (чрез лидерство, правна и данъчна среда, обучение, наука и др.)

- Координация от Министерството на икономиката и енергетиката
- Фокус върху интензифицирането на износа (промоция и реклама, бизнес делегации, експортни агенции и др.)

ВСИЧКИ МЕРКИ ЗА РЕФОРМА ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПОДКРЕПЕНИ ОТ ПУБЛИЧНИЯ И ЧАСТНИЯ СЕКТОР

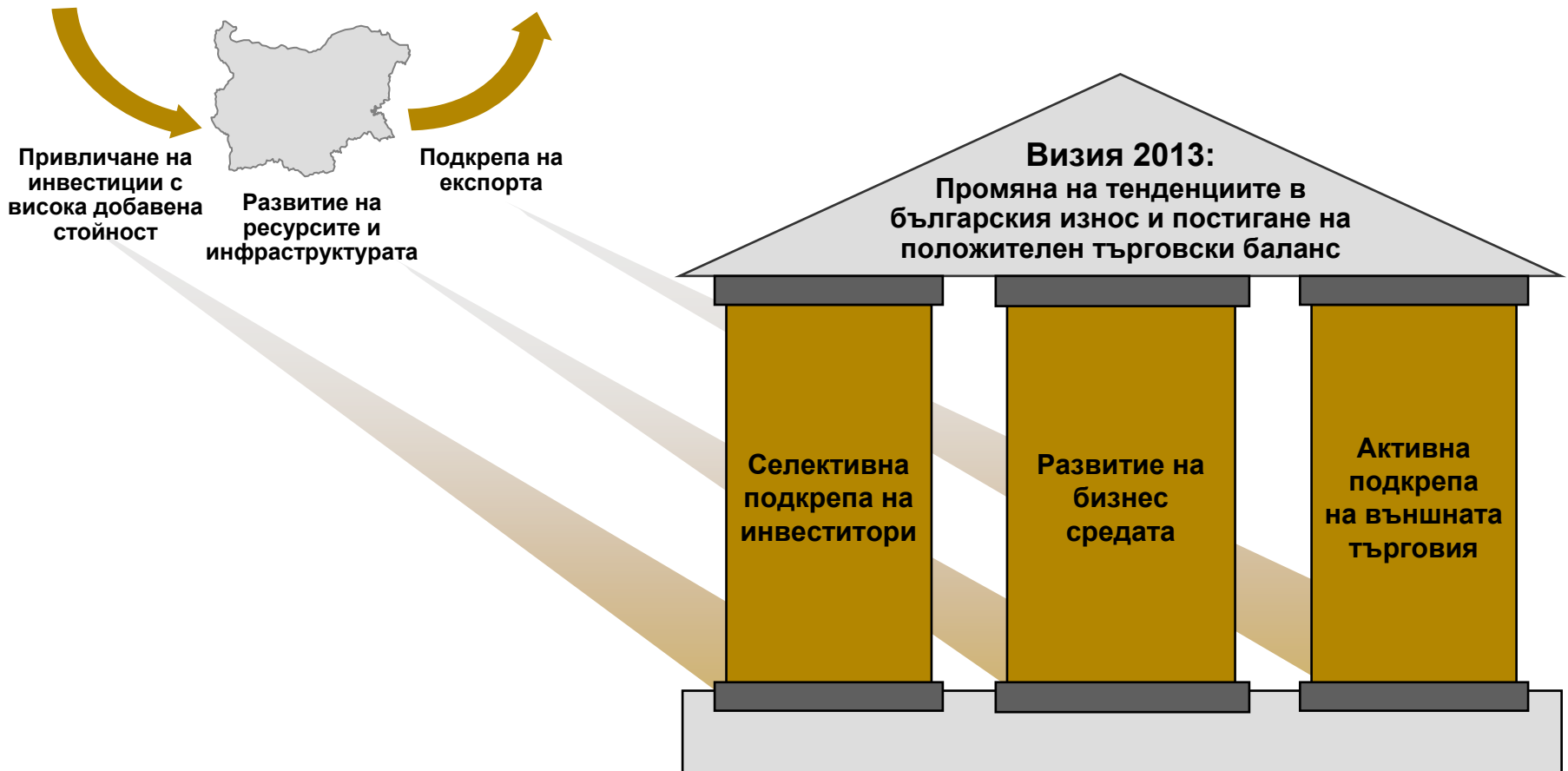

Концепцията ВИЗИЯ 2013 се състои от три стълба за подкрепа на експортната политика

ВИЗИЯ 2013: Три стълба на нова експортна концепция

Съдържание

1. Състояние на българската външна търговия
2. ВИЗИЯ 2013: Три стълба на нова экспортна политика
- 3. Политика за насърчаване на инвестициите**
4. Политика за развитие на бизнес средата
5. Политика за насърчаване на външната търговия
6. Заключение и следващи стъпки

Политиката за насърчаване на инвестициите предвижда цялостна подкрепа чрез инвестиционни стимули, маркетинг и обслужване на инвеститорите

Елементи на политиката за привличане на инвестиции

	Инвестиционни стимули	Маркетинг	Обслужване
Дейности	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Терени ▪ Инфраструктура ▪ Административно обслужване ▪ Обучение	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Имидж и представяне на страната ▪ Отраслови комуникации ▪ Комуникации с компаниите	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сертифициране ▪ Информационно обслужване ▪ Административно обслужване ▪ Европейски фондове
Структури	<ul style="list-style-type: none"> ▪ МИЕ ▪ БАИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Чуждестранни промоционални звена ▪ БАИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Единна информационна система ▪ БАИ
Ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Държавен бюджет ▪ Програма ФАР ▪ ОП Регионално развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Държавен бюджет ▪ ОП Конкурентноспособност	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Държавен бюджет ▪ ОП Конкурентноспособност

Експортната политика включва стимули насочени единствено към ключови инвеститори с възможност за незабавно приложение

Експортната политика спрямо стратегията за насърчаване на инвестициите

Стратегия за насърчаване на инвестициите	
Насоки	Дългосрочни всеобхватни мерки
Административна и нормативна среда	Ускоряване и разширяване на обслужването на едно гише
Техническа инфраструктура	Транспорт Енергетика Далекосъобщения Вик
Качество на работната сила	Условия за непрекъснато професионално обучение
Регионална политика	Създаване и развитие на индустриални зони
Иновации и високотехнологични дейности	Насърчаване на инвестициите в дейности повишаващи иновационния капацитет
Инвестиционен маркетинг	Механизми и партньори за маркетингова стратегия
Финансова среда	

Експортна политика
Незабавни стимули насочени към ключови инвеститори
<ul style="list-style-type: none"> Увеличаване на капацитета за индивидуално обслужване Въвеждане на интегрирана информационна система Обучение на служителите предоставящи обслужването
<ul style="list-style-type: none"> Увеличаване на бюджета за стимули за сертифицирани инвестиционни проекти (инфраструктура, професионално обучение) от 20 млн. лв на 50 млн. лв на година
<ul style="list-style-type: none"> Законово регламентиране на индустриалните зони Осигуряване на бюджетни средства от 100 млн. лв на година до отварянето на Оперативна програма Регионално развитие
<ul style="list-style-type: none"> Увеличаване бюджета за инвестиционни стимули за сертифицирани инвестиционни проекти от 20 млн. лв на 50 млн. лв на година
<ul style="list-style-type: none"> Откриване на промоционални звена в 6 държави

Развитието на индустриалните зони цели постигането на 100 новосъздадени зони към 2013

Развитие на индустриалните зони

Регламентиране и стимулиране

- Юридическа форма, собственост, устройство
  - Терени частна държавна или частна общинска собственост
  - Производствена устройствена зона с влязъл в сила ПУП
  - Решение за ОВОС
- Размер
  - Клас I – над 500 дка
  - Клас II – от 100 до 500 дка
- Инфраструктура
  - ВиК
  - Връзка към републиканската пътна мрежа
  - Електроснабдяване
  - Газоснабдяване (за общини с издадени лицензии)
- Преференции
  - Клас I – аналог. на преференциите за инвеститори Клас А
  - Клас II – аналог. на преференциите за инвеститори Клас Б
- Нормативна база
  - Закон за насърчаване на инвестициите

Изграждане и развитие

- Идентифициране на терени и изграждане на нови индустриални зони
  - Терени на МО, МЗП (неизползваеми земеделски земи)
  - Общински терени
  - Почистване и обновяване
  - Рехабилитация и изграждане на инфраструктурни елементи
- Съществуващи частни индустриални зони
  - Регламентиране на индустриалните зони с цел отпускане на допълнителни преференции
  - Възможност за разширение чрез навлизане на нови и по-малки предприятия
- Обучение на общинската и областната администрация за създаване на индустриални зони
  - Представяне на конкурентни предимства на региона
  - Предоставяне на цялостно административно обслужване за установяване на заинтересовано предприятие
  - Процедури за ползване на насърчителните мерки по ЗНИ

ЦЕЛ: 100 НОВОСЪЗДАДЕНИ ИНДУСТРИАЛНИ ЗОНИ КЪМ 2013

Засилването на маркетинга предвижда откриване на промоционални звена в 6 държави и организиране на цялостна маркетингова програма

16.3
млн. лв

Засилване на инвестиционния маркетинг

	Съществуващи дейности	Нови дейности	Интензитет за 3 години
Държави	<ul style="list-style-type: none"> Политически посещения Бизнес форуми 	<ul style="list-style-type: none"> Пътуващо рекламно представяне на страната 	3
		<ul style="list-style-type: none"> Интегрирана маркетингова програма <ul style="list-style-type: none"> Информационни материали (вид) Рекламни клипове (клипове / излъчвания) 	25 5 / 400
Сектори	<ul style="list-style-type: none"> Участие в търговски и инвестиционни форуми 	<ul style="list-style-type: none"> Организиране на семинари и конференции Участие в инвестиционни изложения Статии и реклами в бизнес медии 	32 50 80
Компании	<ul style="list-style-type: none"> Запитвания от инвеститори 	<ul style="list-style-type: none"> Журналистически тур Годишни награди за инвеститор на годината 	9 3
		<ul style="list-style-type: none"> Промоционални звена в други държави (Лондон, Франкфурт, Париж, Милано, Мадрид, Виена) 	6

Подобряването на обслужването включва разширяване на обхвата и стандартизиране чрез изграждане на единна информационна система

5.8
млн. лв

Подобряване на обслужването

	Съществуващи услуги	Нови услуги	Единна информационна система	Стандарти и измерители за услугите
Сертифициране	<ul style="list-style-type: none"> Сертифициране на инвестиционни проекти Администриране на насърчителни мерки по ЗНИ 	<ul style="list-style-type: none"> Сертифициране на индустриални зони Клиентска информационна система 		
Индивидуално административно обслужване	<ul style="list-style-type: none"> Индивидуално обслужване пред централните органи на властта 5:1 инвеститори клас I спрямо ангажирани служители на БАИ 	<ul style="list-style-type: none"> Капацитет, обучение на служителите <ul style="list-style-type: none"> 2:1 инвеститори клас A : служители на БАИ Правила за координация между местните и държавните органи Клиентска информационна система 		
Информационно обслужване	<ul style="list-style-type: none"> Информационен портал Обща информация относно административни процедури 	<ul style="list-style-type: none"> Интегриран информационен портал <ul style="list-style-type: none"> Автоматизирана връзка към други ведомства - НСИ, БНБ, министерства, асоциации Авторска информация - секторни анализи, бизнес партньори, терени Индивидуални консултации 		
Европейски фондове	<ul style="list-style-type: none"> Обща информация 	<ul style="list-style-type: none"> Консултиране при разработване на проекти 		

Съдържание

1. Състояние на българската външна търговия
2. ВИЗИЯ 2013: Три стълба на нова экспортна политика
3. Политика за насърчаване на инвестициите
- 4. Политика за развитие на бизнес средата**
5. Политика за насърчаване на външната търговия
6. Заключение и следващи стъпки

Развитието на бизнес средата включва 6 компонента

Компоненти на развитието на бизнес средата

Реформите на българския бизнес и средата ще увеличат интелектуалния потенциал ...

Неизчерпателно

Предложения за приоритетни действия

Развитие на човешкия капитал

- Подкрепа на образованието с фокус върху индустриите с висока добавена стойност
- Развитие на международно сътрудничество
- Подобряване на чуждо-езиковата подготовка
- Подкрепа на трудовата активност и мобилност на работната ръка
- Отваряне на пазарите на труда и привличане на чужди специалисти/експерти (Европейска програма Зелена карта)
- Подобряване на гъвкавостта и на конкурентността на пазара на труда

Подкрепа на научната и развойна дейност

- Финансова подкрепа за перспективните сектори
- Подкрепа за установяване на международни центрове за изследвания
- Ускоряване на етапа между конкретната разработка или изследване и прилагането им в производствата
- Развитие на инкубационни програми, партньорства с университети
- Трансфер на знания и технологии между научната и производствената дейност

... подобрят инфраструктурата и приоритизират сферите за развитие ...

Неизчерпателно

Предложения за приоритетни действия

Развитие на инфраструктурата и ресурсите

- Транспорт
- Енергетика
- Околна среда
- Развитие на регионите

Секторни приоритети

- Анализ на секторите
- Идентифициране на секторите, в които България има конкурентни предимства
- Идентифициране на нови сектори, чието развитие следва да се стимулира

Неизчерпателно

Предложения за приоритетни действия

Правна сигурност, прилагане на закона и прозрачност

- Оптимизиране на законодателството
- Сближаване на законодателството със стандартите в ЕС
- Стабилизиране на правната среда
- Ефективно прилагане на закона

Борба с корупцията

- Борба с корупцията и другите форми на престъпления на white-collar crime (измами, неправомерно присвояване, наемане на нелегални имигранти)
- Инициране и приемане на по-ефективни антикорупционни закони
- Засилване ролята на антикорупционните действия

Съдържание

1. Състояние на българската външна търговия
2. ВИЗИЯ 2013: Три стълба на нова экспортна политика
3. Политика за насърчаване на инвестициите
4. Политика за развитие на бизнес средата
- 5. Политика за насърчаване на външната търговия**
6. Заключение и следващи стъпки

Анализ на силните и слаби страни, възможностите за развитие и заплахи пред износа

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Конкурентни факторни условия – географско положение, фиксиран валутен курс, предсказуема и световно приета външнотърговска рамка и др.; ➤ Пряк достъп до ЕС - основен световен пазар; ➤ Високо квалифицирани специалисти в производството и информационните технологии; ➤ Добро съотношение цена/ качество за близо 500 групи водещи стоки в износа; ➤ Преобладаваща частна собственост при водещите производители/ износители.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ниска конкурентоспособност, поради трудоемко, материалоемко и енергоемко производство; ➤ Преобладаващ износ на стоки с ниска добавена стойност и непреработени селскостопански продукти; ➤ Недостатъчно опит на фирмено ниво в изготвянето на маркетингови стратегии за износ; ➤ Ниско ниво на сертификация на производството на МСП, което понижава техните експортни възможности; ➤ Нисък дял на инвестициите в производствената сфера, непосредствено генериращи експортен ресурс
Възможности за развитие	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Преструктуриране и увеличаване на производството и износа на високотехнологични стоки и такива с висока добавена стойност; ➤ Достъп до нови пазари при преференциални договорености в съответствие с търговските споразумения, подписани от ЕС. ➤ Защита на български търговски марки и географски означения в чужбина и популяризиране на високото качество на традиционни български продукти. ➤ Привличане на инвестиции в експортно ориентирани и технологично интензивни сектори. ➤ Достъп до информационни ресурси и реализиране на проекти, които да подпомагат износителите.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нелоялна конкуренция от трети страни на основните български пазари; ➤ Недостатъчно развита транспортна и комуникационна инфраструктура; ➤ Силна зависимост от вносни суровини, енергоресурси и материали, формиращи значителен търговски дефицит; ➤ Технологично изоставане и закъсняващо преструктуриране в трудоемки производства; ➤ Засилващ се недостиг на квалифицирана работна сила; ➤ Трудово законодателство с ниска гъвкавост, което ограничава мобилността на работната ръка.

Политиката за насърчаване на външната търговия предвижда цялостна подкрепа чрез информация, маркетинг, финансиране и застраховане

Елементи на политиката за насърчаване на външната търговия

	Информация	Маркетинг	Финансиране и застраховане
Дейности	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Приоритизация на пазарите ▪ Директории на износители, оферти ▪ Секторни анализи ▪ Бизнес компаси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Представителство на чужди пазари ▪ Отраслов маркетинг (участие в изложения, експортни центрове) ▪ Установяване на търговски партньорства	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Експортно финансиране ▪ Експортно застраховане
Структури	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Експортен съвет към МИЕ ▪ БУЛТрейд ▪ СТИВ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Консултативен съвет към МС ▪ БУЛТрейд ▪ СТИВ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ МФ ▪ ББР ▪ БАЕЗ
Ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Държавен бюджет ▪ ОП Конкурентноспособност	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Държавен бюджет ▪ ОП Конкурентноспособност	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Държавен бюджет ▪ Международни финансови институции

Приоритизацията на пазарите цели определяне на държавите, в които България има конкурентно позициониране в секторите с висока добавена стойност

Приоритизация на секторите и държавите

Високотехнологични производства

- Машини, апарати, инструменти, електроника, оборудване
- Изделия от неблагородни метали
- Транспортни съоръжения, части

Висока степен на преработка

- Фармацевтика
- Химически продукти
- Потребителски стоки
- Хранителни продукти

Състояние на българския износ

- ~4 млрд. долара български износ в приоритетните сектори
- ~0.07% от световния внос
- ~25% от общия български износ

Критерии за приоритетни държави

- Обем на общия внос по целевите сектори за 2006 г. (% от световния внос)
- Дял на българския износ във вноса по целевите сектори за 2006 г. (%)
- Растеж на вноса по целевите сектори за 2002-2006 г. (%)

ПРИОРИТЕТНИТЕ СТРАНИ ПРЕДПОЛАГАТ ВИСОК ДЯЛ НА БЪЛГАРСКИЯ ИЗНОС, ВИСОК РАСТЕЖ И ЗНАЧИМ ОБЕМ НА ПАЗАРА

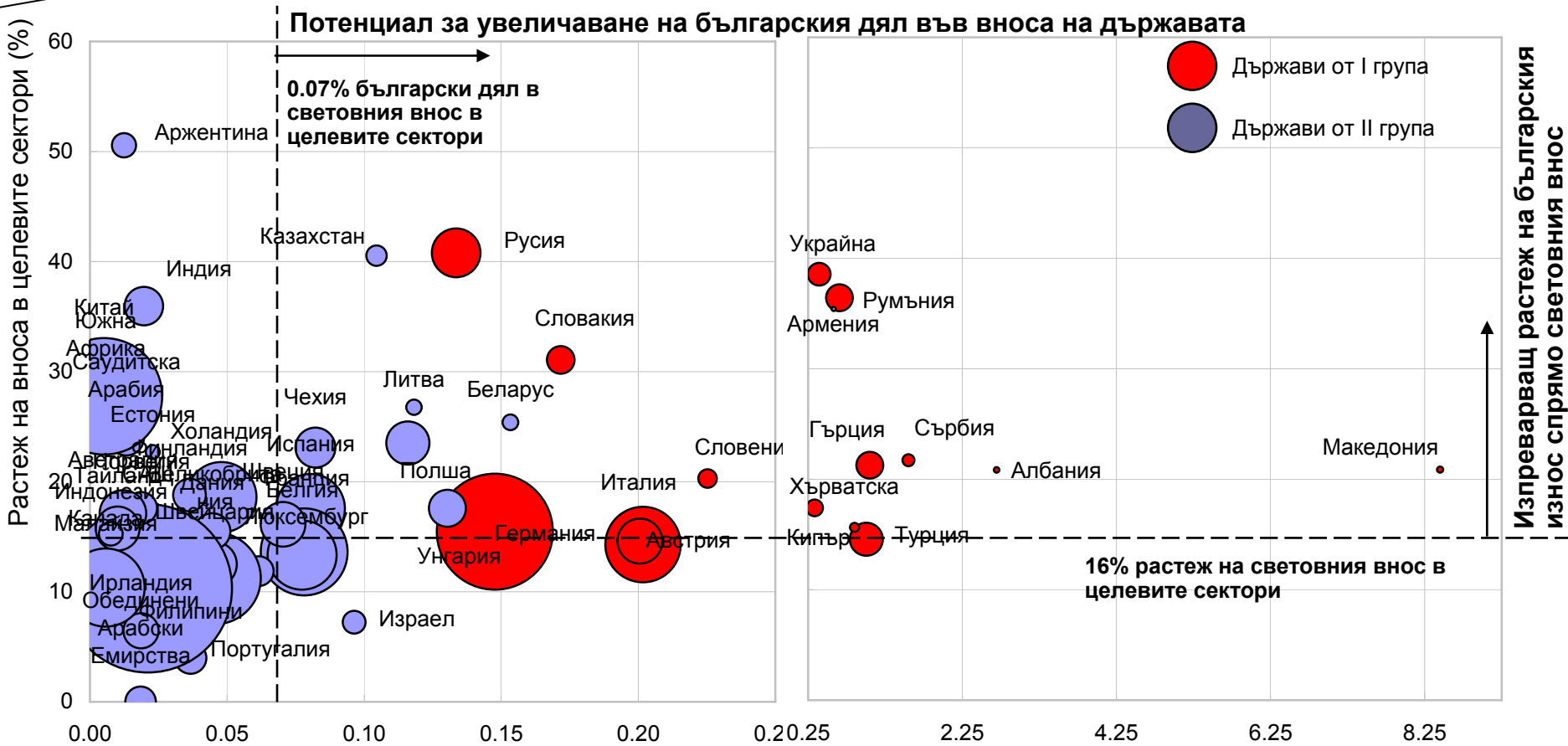

Целевите държави се определят от растежа, българския дял и мащаба на вноса в целевите сектори с висока добавена стойност

Подлежи на дискусия

Определяне на целевите държави

Източник: Министерство на икономиката и енергетиката

Български дял във вноса в целевите сектори (%)

Група I включва държавите с най-висок приоритети, Група II – държави със среден приоритет

Подлежи на дискусия

Сегментирате на целевите държави

Група I – 15 държави	Група II – 35 държави	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Австрия ▪ Албания ▪ Германия ▪ Гърция ▪ Италия ▪ Кипър ▪ Македония ▪ Румъния ▪ Русия ▪ Словакия ▪ Словения ▪ Сърбия ▪ Турция ▪ Украйна ▪ Хърватска	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Австралия ▪ Аржентина ▪ Армения ▪ Австралия ▪ Беларус ▪ Белгия ▪ Великобритания ▪ Дания ▪ Естония ▪ Израел ▪ Индия ▪ Индонезия ▪ Ирландия ▪ Испания ▪ Казахстан ▪ Канада ▪ Китай ▪ Литва ▪ Люксембург	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Малайзия ▪ Норвегия ▪ Обединени арабски емирства ▪ Полша ▪ Португалия ▪ Саудитска Арабия ▪ САЩ ▪ Тайланд ▪ Унгария ▪ Филипини ▪ Финландия ▪ Франция ▪ Холандия ▪ Чехия ▪ Швейцария ▪ Швеция ▪ Южна Африка
~60% ОТ БЪЛГАРСКИЯ ИЗНОС В ЦЕЛЕВИТЕ СЕКТОРИ	~30% ОТ БЪЛГАРСКИЯ ИЗНОС В ЦЕЛЕВИТЕ СЕКТОРИ	

Експортният съвет ще бъде органът за актуализация на експортната политика и разрешаване на значими оперативни проблеми свързани с външната търговия

Експортен съвет към МИЕ

Функции	Състав и процедури
<p>Провеждане и актуализация на стратегическата рамка за насърчаване на експорта</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Текущ анализ на резултатите от експортната политика ▪ Предложения за актуализация ▪ Координиране с бизнеса <p>Посредничество за разрешаване на отраслови оперативни проблеми свързани с външната търговия</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Идентифициране на браншови проблеми ▪ Формулиране на мерки за тяхното разрешаване ▪ Контролиране на резултатите от предприетите мерки	<p>Членове</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Министър на икономиката и енергетиката ▪ Зам. министър на икономиката и енергетиката ▪ Директор на БУЛТрейд ▪ Изпълнителен директор на Българска банка за развитие ▪ Изпълнителен директор на Българска агенция за експортно застраховане ▪ Председатели на браншови организации <p>Процедура</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Регулярни сесии веднъж на всеки 2 месеца ▪ Извънредни сесии при необходимост

Българското присъствие на външните пазари ще бъде засилено чрез акцентирание на маркетинга на ниво сектори и компании

15
млн. лв

Засилване на външнотърговския маркетинг

	Съществуващи дейности	Нови дейности	Интензитет за 1 година	
			Група I	Група II
Държави	<ul style="list-style-type: none"> ▪ СТИВ ▪ Политически посещения 	▪ СТИВ в съответствие с приоритетните страни	15	35
		▪ Бизнес компаси	15	35
		▪ Политически посещения и работни групи	43	50
		▪ Статии и реклами в бизнес медии	30	20
Сектори	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в търговски изложения 	▪ Информационен портал	1	1
		▪ Секторни анализи и маркетингови проучвания	45	35
		▪ Експортни центрове	15	-
		▪ Участие в търговски изложения	45	35
Компании		▪ Директория на български износители, оферти	1	1
		▪ Установяване на търговски партньорства	45	-
		▪ Пазарна информация по търговски запитвания	75	-
		▪ Промоционални прояви	45	-

БУЛТрейд ще провежда експортната политика на ниво сектори и компании, а СТИВ – на ниво държави

Разпределяне на отговорностите между СТИВ и БУЛТрейд

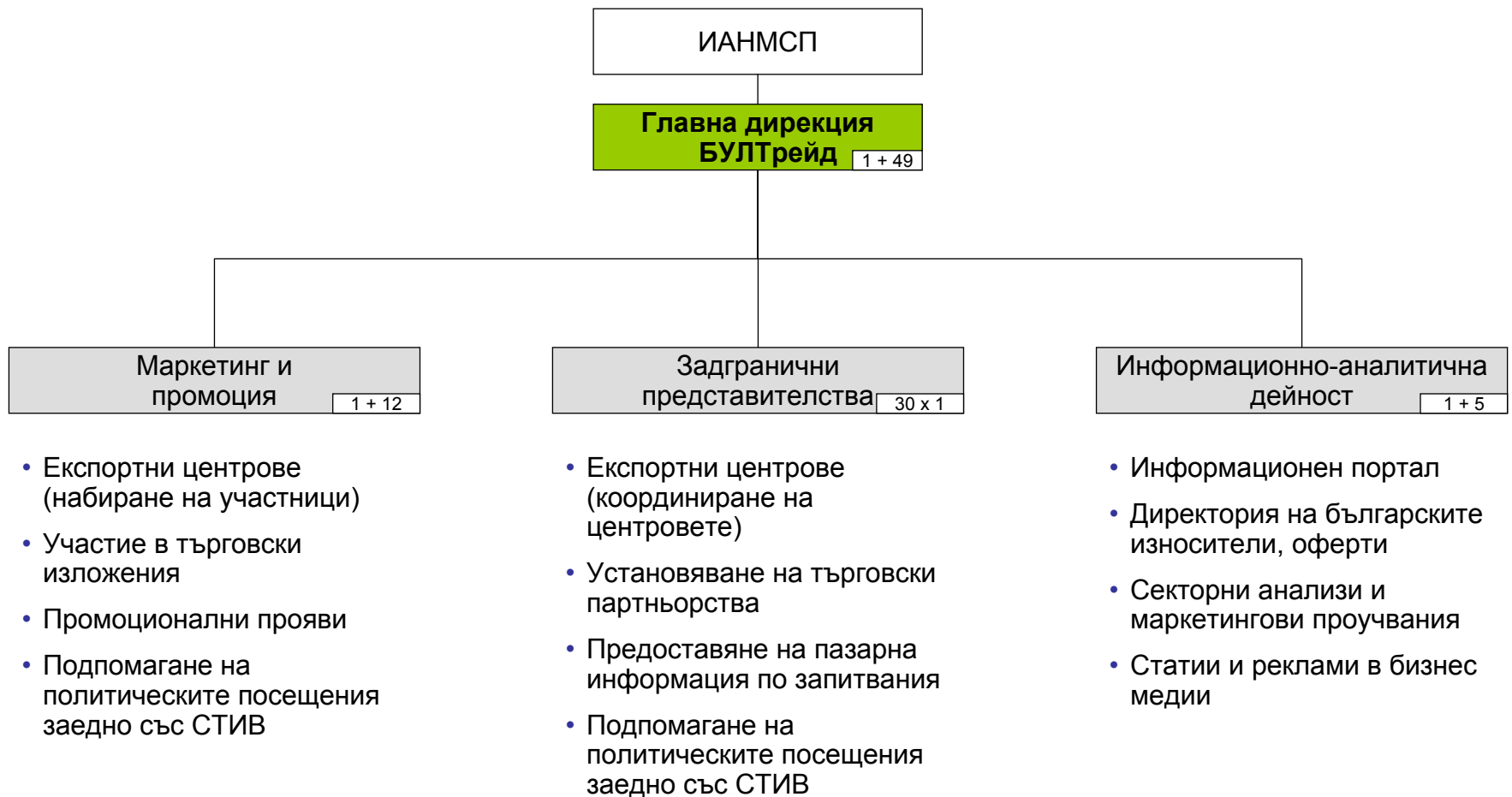

БУЛТрейд ще бъде създадена като главна дирекция в ИАНМСП

Организационна структура на БУЛТрейд

Географското репозициониране на СТИВ следва идентифицираните приоритетни държави

Реформиране на СТИВ

	Състояние	Реформа
Географско позициониране	<ul style="list-style-type: none"> • 20 Европа • 17 Азия, Африка, Австралия • 7 ОНД	<ul style="list-style-type: none"> • 15 страни от Група I • 35 страни от Група II
Подбор и назначаване	<ul style="list-style-type: none"> • По документи и събеседване	<ul style="list-style-type: none"> • Публичен конкурс за 60% от позициите • Ротация на служители на МИЕ за 40% от позициите
Обучение	<ul style="list-style-type: none"> • Липсва систематичен подход	<ul style="list-style-type: none"> • Задължително обучение • Информация за страната • Специфика на работата • 2 месеца стаж в МИЕ
Оценка	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка на административните функции<ul style="list-style-type: none"> • Съдействие при организиране на политически посещения	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка на икономическите функции<ul style="list-style-type: none"> • Ръст и структура на износа • Съдействие на български износители • Бизнес компаси • Промоционални прояви

Нов консултативен съвет към Министерски съвет ще спомога за икономизацията на външната политика

Политически про-експортни мерки

Мин. интензитет на посещенията за 1 г.	Група I (15)	Група II (35)
Председател на НС Президент Премиер	8	5
Министър на ИЕ Министър на ВР	5	10
Зам. министър на ИЕ Зам. министър на ВР	15	15
Междуправителствена комисия / работна група	15	20
Актуализация на междудържавни споразумения		
Споразумения за икономическо сътрудничество Споразумения за междуправителствени комисии Договори за взаимно насърчаване и защита на инвестициите Договори за избягване на двойното данъчно облагане Договори в областта на транспорта		

Консултативен съвет към МС за координация на външноикономическата политика

- Министър на икономиката и енергетиката
- Министър на външните работи
- Заместник министри
  - Икономика и енергетика
  - Външните работи
  - Транспорт
  - Отбрана
  - Регионално развитие
  - Финанси
  - Земеделие
- Съветник на министър председателя по икономическите въпроси

ИКОНОМИЗАЦИЯ НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА

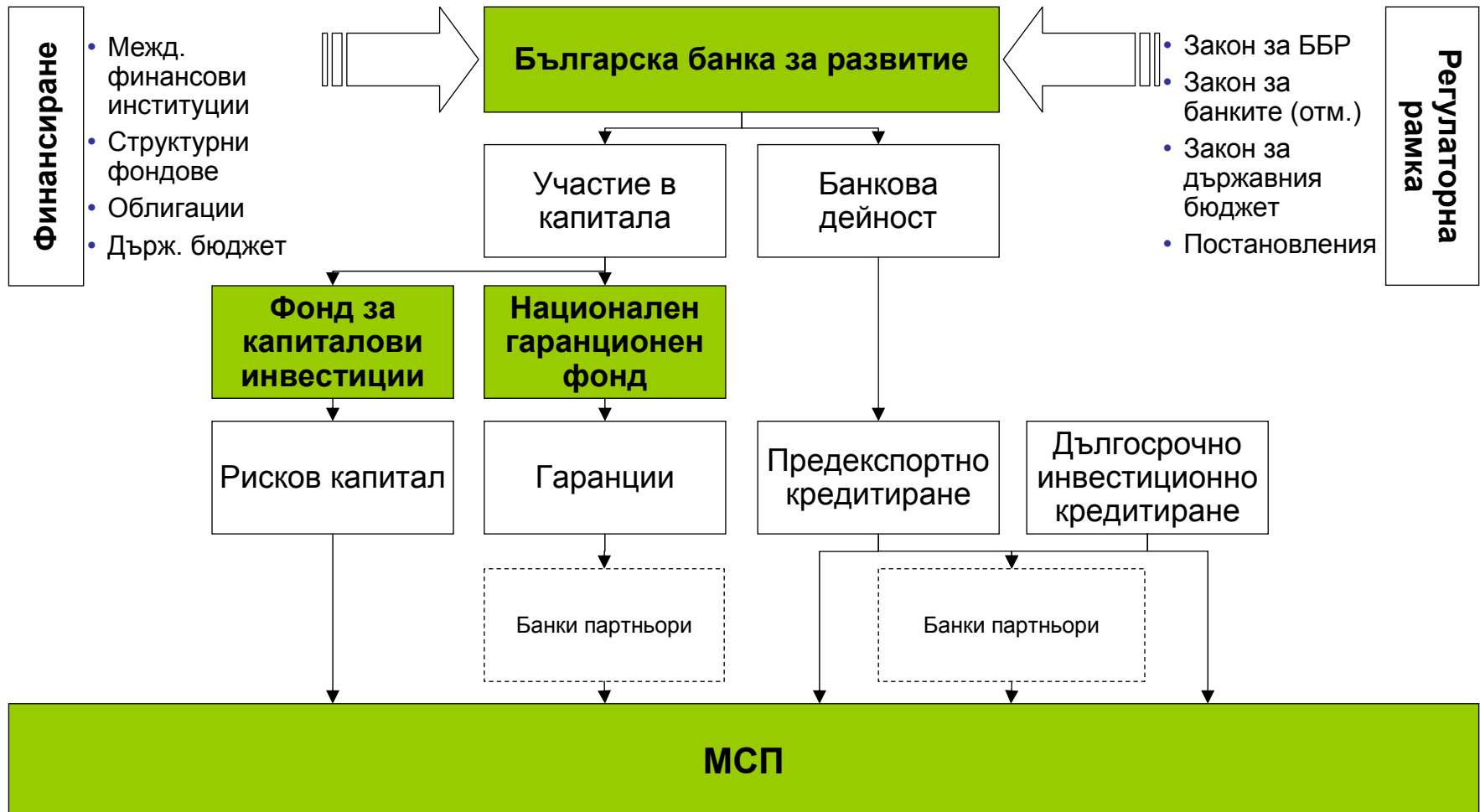

Финансовата група на ББР ще предоставя широк спектър финансови инструменти за подкрепа на МСП

Експортно финансиране

БАЕЗ предлага застрахователни продукти покриващи множество рискове свързани с експорта, които нямат аналог на пазара

Експортно застраховане

	Предмет	Покрити рискове
Плащания	<ul style="list-style-type: none"> • Плащания по договори за износ с отсрочване на плащането	<ul style="list-style-type: none"> • Краткосрочен търговски риск • Краткосрочен политически риск • Средносрочен и дългосрочен риск
Банков кредит за пред-експортно финансиране	<ul style="list-style-type: none"> • Банков кредит за производство на стоки или предоставяне на услуги, предназначени за износ • Застрахован е банката, отпускаща кредита	<ul style="list-style-type: none"> • Търговски и нетърговски рискове, свързани с длъжника, чуждестранния купувач и държавата на купувача
Акредитиви, банкови гаранции	<ul style="list-style-type: none"> • Акредитиви, издадени в полза на български износител • Банкови гаранции, издадени в полза на български износител	<ul style="list-style-type: none"> • Неизпълнение или отказ от страна на банката издател да плати на износителя на падежа • Усвояване на гаранцията, политически събития в страната на купувача

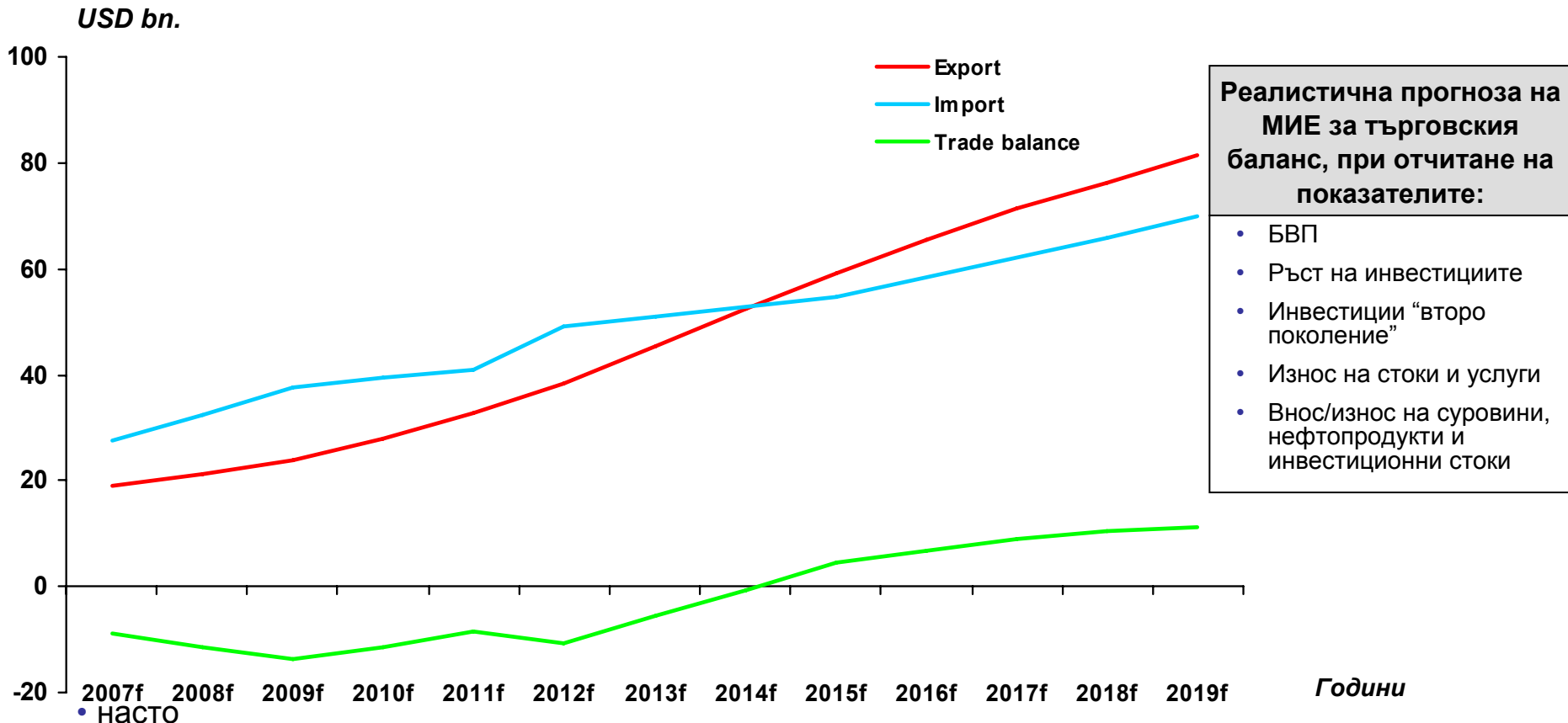
Съдържание

1. Състояние на българската външна търговия
2. ВИЗИЯ 2013: Три стълба на нова експортна политика
3. Политика за насърчаване на инвестициите
4. Политика за развитие на бизнес средата
5. Политика за насърчаване на външната търговия
- 6. Заключение и следващи стъпки**

Реализирането на ВИЗИЯ 2013 ще доведе до трайна положителна промяна на търговския баланс

Около 2014 г. се очаква необратимо превръщане на дефицита в излишък.

Министерството на икономиката и енергетиката трябва да бъде двигател на дейностите, водещи до подобряване на търговския баланс

Заклучения

- Министерството на икономиката и енергетиката следва да координира прилагането на ВИЗИЯ 2013 във всички насоки и да бъде основно звено
- Прилагането на първия и третия стълб от ВИЗИЯ 2013 може да бъде иницирано от Министерството на икономиката и енергетиката незабавно
- Прилагането на втория стълб от концепцията е важно за пълното възползване от потенциала на българската икономиката, но представлява дългосрочен процес на промени, в които е необходимо да вземат участие редица страни